

خبر

دورخیز فیلم شهرام مکری

برای اسکار

بخش فرهنگی – تهیه کننده فیلم «جنایت بی‌دقت» امیدوار است که با وجود همه سختی‌ها و محدودیت‌های دوران کروناویی، این فیلم برای شرکت در جایزه اسکار دورخیز بردارد.

نگار اسکندرفر که قرارداد بخش فیلمش را در داخل کشور به تازگی امضا کرده، امیدوار است فیلم «جنایت بی‌دقت» بعد از اکران عمومی در ایران برای اسکار دورخیز بردارد. او در گفتگو با ایسنا درباره اکران فیلم در مقطع کرونایی می‌گوید: به هر حال این شرایط هست و پایان کرونا یا زمان احتمالی کشف واکسن آن پیش‌بینی‌پذیر نیست. ما هم نمی‌توانیم فیلم‌مان را بلاکلیف و معلق نگه داریم، چراکه لازم است حتی در این شرایط دشوار، سینما به زندگی خود ادامه دهد.

سکندرفر که چندی پیش با همین فیلم در جشنواره فیلم ونیز که به صورت حضوری برگزار شد، شرکت داشته است، ادامه می‌دهد: تجربه شرکت در این جشنواره در این دوره کرونایی بسیار خوب و دریافت جایزه بهترین فیلمنامه برای این فیلم،(جایزه هیات داوران مستقل ونیز که به موازات داوری اصلی جشنواره انجام می شود، به فیلم نامه «جنایت بی دقت» اهدا شد) بسیار خوشحال‌کننده بود زیرا که فیلمنامه عنصر بسیار مهمی است و اساس یک فیلم خوب، فیلمنامه‌ای خوب و حرفه‌ای است.

او درباره حضور این فیلم در جایزه اسکار توضیح می‌دهد: قطعا

علاقه‌مندیم این اتفاق بیفتد بویژه اینکه این فیلم پتانسیل حضور در اسکار را دارد. اکران آن در ونیز با نقدها، نظرات و استقبال بسیار خوب

تماشاگران و منتقدان رو به رو شد و در حال حاضر هم در برخی لیست‌هایی که منتشر شده، این فیلم هم به عنوان یکی از گزینه‌های اسکار مطرح شده است.

این تهیه‌کننده سینما، شهرام مکری، نویسنده و کارگردان فیلم «جنایت بی‌دقت» را فیلمساز فردا می‌داند و معتقد است این هنرمند جوان از خلاقیتی کم‌نظیر برخوردار است.

او می‌گوید: شهرام مکری این فیلم را خیلی مینیاتوری ساخته است . ممکن است در نگاه اول، بسیاری از ظرایف فیلم به چشم نیاید ولی با چندین بار دیدن آن، این ریزه‌کاری‌ها مشخص می‌شود. بنابراین علاقه من به این فیلم به عنوان تهیه‌کننده آن نیست بلکه به عنوان یک تماشاگر است.

اسکندرفر که برای اکران این فیلم در ایران با کمپانی «تمایش گستران» قرارداد بسته، درباره زمان احتمالی اکران آن می‌گوید:اقدامات لازم را انجام داده‌ام و منتظر دریافت پروانه نمایش هستیم و احتمالا نمایش عمومی فیلم، بعد از ماه صفر آغاز شود.

او از اکران این فیلم در جشنواره فیلم «شیکاگو» و همینطور در فرانسه و چند کشور اروپایی دیگر خبر می‌دهد ولی جزئیات بیشتر در این زمینه را به آینده موکول می‌کند و می‌گوید: فیلم برای شرکت در چند جشنواره مهم دیگر هم دعوت شده ولی به لحاظ اخلاقی و حرفه‌ای، اول آن جشنواره‌ها باید اعلام کنند تا بعد از آنها ما بتوانیم اطلاع‌رسانی کنیم.

مدیر موسسه آموزشی «کارنامه» اضافه می‌کند: در ونیز یکی از استادان دانشگاه انگلستان می‌گفت این فیلم ادای دینی به سینما و یکی از بهترین فیلم‌هایی است که تاکنون درباره سینما ساخته شده است.

او امیدوار است که «جنایت بی‌دقت» در اکران عمومی دیده شود و اضافه می‌کند: برای ساخت این فیلم زحمات بسیاری کشیده شده و امیدوارم فیلم دیده شود بویژه اینکه در مقایسه با فیلم‌های پیشین شهرام مکری از فاکتورهایی برخوردار است که می‌تواند طیف گسترده‌تری از تماشاگران را جذب کند.

این فیلم مضمونی مرتبط با سینما دارد و درباره تماشاگرانی است که قبل از شروع اکران فیلم درباره آن حرف می‌زنند و با شروع نمایش هر پرده سینما، ماجرا شکل جدیدی به خود می‌گیرد. نسیم احمدپور و شهرام مکری مانند دو فیلم قبلی این کارگردان، فیلمنامه را با هم همکاری هم نوشتند . بابک کریمی، محمد ساریان، عادل یراقی، فریا کمران، بهزاد دورانی، سایوش چراغی‌پور، ابوالفضل کاهانی، راضیه منصوری، الابه همدانی، معصومه میری، گلنوش قهرمانی، محمد ربانی، محمود بهرازنیبا، میثم دامن‌زه، آریان تقی‌پوریان، مینا درودیان، حامد محمودی، صدف عمویی، کیانا منجی، سعید نادری، محمدحسین محمدیان، امیر شاملو، محمدرضا جنگی، محمدحسین قشمی و داوود بنی‌اسد، رضا اسدی، امین قلی‌پور، سوگند علی‌الله، یسنا رزمی، ایهان شایگان، بازیگران این فیلم هستند.

بخش فرهنگی، مجموعه آلبوم‌های «غریبانه» از شناخته‌شده‌ترین و پرطرفدارترین آثار موسیقایی مرتبط با مضامین عاشورایی است که تجربه‌ای متفاوت را در کارنامه غلام کویتی‌پور ثبت کرد.

با معرفی ۱۷ رمان فرانسوی و غیرفرانسوی راه یافتگان به دور دوم جایزه مدیسی معرفی شدند

بخش فرهنگی – هیات داوران جایزه مدیسی ۲۰۲۰ اسامی رقبایی را که به دور دوم این جایزه ادبی راه یافتند، معرفی کردند. به نقل از لیورادو، اعضای هیات داوران جایزه ادبیات مدیسی روز جمعه بار دیگر گرد هم آمدند تا از میان فهرست اولیه رقبای سال ۲۰۲۰، گروهی را که به دور دوم این رقابت راه یافتند معرفی کنند. از میان ۱۵ رمان فرانسوی فهرست اول این بار ۱۰ رمان و از میان ۱۲ رمان خارجی در فهرست اول این بار ۷ رمان برای دور دوم این رقابت انتخاب شدند.

همچنین فهرست اول نامزدهای جایزه کتاب‌های غیرداستانی مدیسی نیز دیروز دربرگیرنده نام ۱۴ اثر مستند اعلام شد.

۱۰ رمان فرانسوی دور دوم عبارتند از:

«قلب مصنوعی» نوشته کلویی دلوم، انتشارات ترشولد
«سرگیجه بزرگ» نوشته ژان-پیر کروزه، انتشارات اگنه سود
«دختر پدر» نوشته لور گورژ، انتشارات بی‌اوال
«تانهجاری» نوشته ارو لو تلیه، انتشارات گاییمارد
«دیباغ‌خانه» نوشته سالی لوی، انتشارات تریمستر
«دیوانه‌های من» نوشته ژان-پیر مارتن، انتشارات لولیه‌وی

«یک استخر شنا در صحرا» نوشته دایان مازلوم، انتشارات جی‌سی لاته
«داستان‌های شب» نوشته لوران موینیو، انتشارات میدناپت

«کمدی‌های فرانسوی» نوشته اریک رینهارت، انتشارات گاییمار
«ستسوس، زندگی جدیدش» نوشته کامیل دو تولدو، انتشارات وردیه

لیست ۷ رمان خارجی به این شرح است:

«همیشه منجمد» نوشته اوا پالتازا، انتشارات وردیه، ترجمه آنی یتس

«نیمه دیگر خودت» نوشته بریت بنت، انتشارات اوترمان، ترجمه کارین لاشر

«بی‌نهایت‌خلعی» نوشته کالوم مک‌کن، انتشارات بلفوند، ترجمه کلمان بود

«پیداهای تنها در جمعیت» نوشته آنتونینو مونیوز مولینا، انتشارات سولپ، ترجمه ایزابل کونینون

«پسران عشق» نوشته قاضی ریبجاوی، انتشارات سرژ سفران، ترجمه کریستوف بالادی

«نور تابستان، بعد شب می‌آید» نوشته یون کلمان استفانسون، انتشارات گرتست، ترجمه اریک پوری

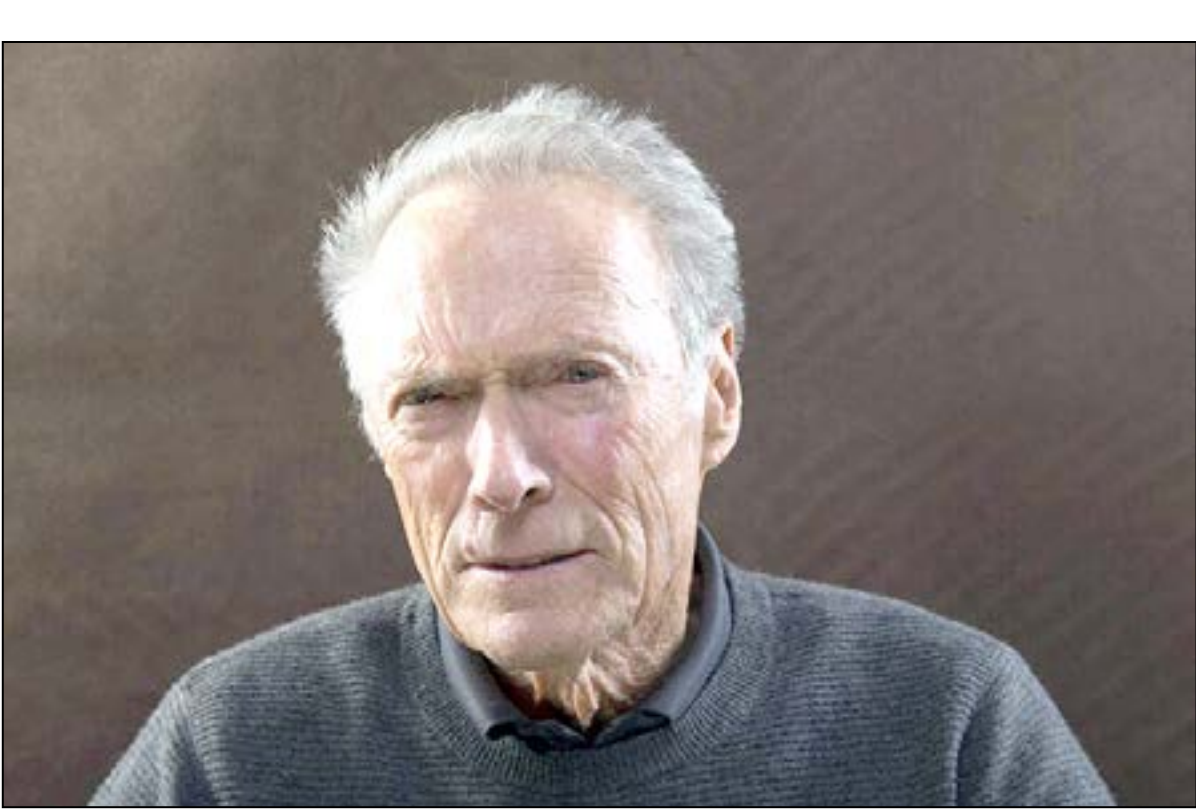
«چایناناوتن، ناحیه داخلی» نوشته شارل یو، انتشارات او فورژ دو وولکن، ترجمه اورلی تیریا-مولمان

«سوسوه» نوشته لوک لانگ، «میس ایسلند» نوشته اوا اولافسدوتیر

و «فراموش کرده‌ام» نوشته بول اویژه برندگان سال پیش (۲۰۱۹)

این رقابت در بخش رمان فرانسوی، غیرفرانسوی و غیرداستانی بودند.

{فرهنگ و هنر }

از مانوئل دی‌اولیویرا تا خالق «پیروزی اراده» برای هیتلر

کهنسال‌ترین فیلمسازان تاریخ سینما را بشناسید

فیلمساز تاریخ» را منتشر کردند. او کسی نبود جز مانوئل دی‌اولیویرا، کارگردان نامدار برتغالی. دی‌اولیویرا طی بیش از ۹ دهه فیلمسازی از دوران صامت سینما تا دوران سینمای دیجیتال آثار زیادی خلق کرد.

او که نخستین فیلمش را سال ۱۹۳۱ ساخته بود، سال ۱۹۹۹ با فیلم «نامه» جایزه هیات داوران جشنواره فیلم کن را از آن خود کرد. او هنگام دریافت این جایزه ۹۱ ساله بود. دی‌اولیویرا پس از آن هم با قدرت به فیلمسازی ادامه داد و تا سالیان دراز پس از این جایزه چندین فیلم ساخت.

این فیلمساز آخرین فیلم کاملش را با عنوان «گابو و سایه» در ۱۰۳ سالگی ساخت و روانه پرده سینما کرد. به نظر نمی‌رسد که به این زودی‌ها کسی بتواند حتی به نزدیکی‌های رکورد دی‌اولیویرا برسد.

فیلمساز نزدیک به هیتلر

لنی ریفنشتال را با فیلم مشهور «پیروزی اراده» می‌شناسیم. فیلمی که گرچه برای تبلیغ آلمان نازی ساخته شده بود، اما کسی نمی‌تواند منکر ارزش‌های سینمایی آن شود. این فیلمساز برجسته به دلیل نزدیکی به هیتلر و گوبلز پس از جنگ با مشکلات فراوانی روبه‌رو شد اما در نهایت به کارش به عنوان یک هنرمند فیلمساز ادامه داد.

ریفنشتال را شاید بتوان از جنبه‌های بسیاری مشهورترین زن فیلمساز قرن بیستم نامید که آخرین اثرش را در صد سالگی به سینما عرضه کرد. آخرین فیلم ریفنشتال اثری مستند با عنوان «برداشت‌های زیرآب» است.

ژاپنی کهنسال

بعید است از جایی صحبت از کهنسال‌ترین‌ها باشد و نامی از ژاپن به میان نیاید. یکی از کهنسال‌ترین فیلمسازان تاریخ سینما نیز اهل کشور آفتاب تابان است. کانتو شیندو کارگردان و بازیگر نامدار ژاپنی از جمله انسان‌های

خوش‌شانسی بود که توانست یک قرن کامل را به چشم ببینید. او تقریباً در تمامی این یک قرن به فعالیت مشغول بود.

او که با فیلم‌هایی مثل «امروز زندگی کن، فردا بمیر» مشهور بود، آخرین فیلمش با عنوان «کارت پستال» را در ۹۸ سالگی کارگردانی کرد.
استاد ایتالیایی کمدی

ماریو مونیچلی از فیلمسازان برجسته سینمای ایتالیا و استادان ژانر کمدی در سینمای این کشور بود. او که متولد ۱۹۱۵ بود، فیلم «زهای صحرا» را سال ۲۰۰۶ وقتی که ۹۱ سال داشت به سینما عرضه کرد. او بازیگری را هم تا ۸۸ سالگی ادامه داد و در فیلم «زیر آفتاب توسکانی» جلوی دوربین رفت. «آدم‌های ناشناس» یا «معامله بزرگ در خیابان مدونا» یکی از مشهورترین فیلم‌های مونیچلی است. او بود که استعدادهای بزرگی چون ویتوریو گاسمن و مارچلو ماسترویوانی را به دنیای سینما معرفی کرد.

با مونیچلی به پایان فهرست فیلمسازان کهنسال می‌رسیم و سراغ آن‌ها می‌رویم که در سن‌های پایین فیلمساز شدند. در این شکی نیست که بسیاری از غول‌های دنیای سینما از استیون اسپیلبرگ تا پیتر جکسون کارشان را ساختن آثار کوتاه سینمایی در نوجوانی آغاز کرده‌اند اما در این مجال سراغ آن‌ها رفتیم که در سن کم فرصت ساخت فیلم بلند سینمایی را پیدا کرده‌اند. در اینجا بر خلاف کهنسال‌ها معیار مشخصی در دست نیست و برخی نمونه‌های مشهور را معرفی کرده‌ایم.

کارگردانی قبل از ۲۰ سالگی

زایوه دولان از آن دست هنرمندانی است که خیلی زود راهش را به صندلی کارگردانی پیدا کرد. او فیلمنامه نخستین اثر بلند سینمایی خود با نام «من مادرم را کشتم» در ۱۶ سالگی نوشت و در ۱۹ سالگی موفق شد منابع مالی لازم برای کارگردانی آن را جذب کند. این فیلم در جشنواره کن درخشید و در بخش دو هفته کارگردانان جایزه گرفت. این تازه آغاز راه دولان بود که پس از آن فیلم‌هایی چون «تام در مزرعه»، «هامان» و «مرگ و زندگی جان اف‌داناوان» را به کارنامه هنری خود اضافه کرد. این کارگردان که متولد ۱۹۸۹ است جایزه هیات داوری جشنواره کن، جایزه سزار و جایزه بزرگ جشنواره کن را دریافت کرده است.

ترک تحصیل، درخشش در عالم سینما

شانتال آکرمن فیلمساز زن سرشناس، اهل بلژیک و لهستانی تبار است. او در ۱۸ سالگی ترک تحصیل کرد و با ساخت فیلم کوتاه وارد دنیای سینما شد. او خیلی زود در ۲۱ سالگی فرصت کارگردانی نخستین فیلم بلندش که یک مستند صامت با نام «هتل مونتری» بود را پیدا کرد.

این مستند صامت راه را برای آکرمن باز کرد تا در ۲۴ سالگی شاهکارش «ژان دیلمان، شماره ۲۳ که‌دو کومرس، ۱۰۸۰ بروکسل»، را به دنیای سینما عرضه کند. آکرمن سال ۲۰۱۵ در ۶۵ سالگی درگذشت.

اورسن ولز نابغه

وقتی صحبت از نبوغ در سنین پایین می‌شود نمی‌توان اورسن ولز را نادیده گرفت. شاید بسیاری از فیلمسازان بزرگ کارشان را حتی در سنین پایین‌تر از او شروع کرده باشند اما هیچ‌کدام در سن پایین این حد از نبوغ نشان نداده‌اند.

برای نمونه فرانسیس فورد کوپولا در ۲۳ سالگی فیلم بلندی ساخت که چندان مورد توجه قرار نگرفت اما اورسن ولز که در نوجوانی در تئاتر و رادیو درخشیده بود در ۲۵ سالگی «همشهری کین» را ساخت که در بسیاری نظرسنجی‌ها عنوان بهترین فیلم تاریخ سینما را از آن خود کرده است.

برایان دی‌پالما، رابرت دنبرو و «جشن عروسی»

فیلم «جشن عروسی» سال ۱۹۶۹، زمانی که دی‌پالما ۲۹ سال داشت، روی پرده سینما رفت. البته این فیلم چندین سال پیش از آن در سال ۱۹۶۳ ساخته شده بود.

این فیلم جدای از اینکه نام دی‌پالمای ۲۳ ساله را به عنوان یکی از جوانترین کارگردانان تاریخ سینما در فهرست قرار می‌دهد، به نوعی شاید نخستین نقش‌آفرینی رابرت دنبرو جلوی دوربین است. البته فیلم به دلیل ورشکست شدن کمپانی تولیدکننده تا چند سال پس از تولید رنگ پرده را به خود ندید اما از جمله آثار درخور توجه یک کارگردان کم سن و سال است.

«غریبانه» کویتی‌پور چگونه حاشیه‌ساز شد؟

تبدیل به یکی از محبوب‌ترین مجموعه‌هایی شد که به عنوان یک محصول شنیداری متفاوت ویژه عزاداری حضرت سیدالشهدا (ع) به حساب می‌آید. بسته‌ای به شدت غافلگیرکننده که قطعاً مخالفانی هم داشت؛ کما اینکه خیلی از کارشناسان، نوحه خوانان و حتی مخاطبانی که گوش شنیداری آن‌ها دلبسته و وابسته به نواهای سنتی نوحه‌های عاشورایی آن دوران بود مواضع

تندی هم در برابر این اقدام کویتی پور برای ورود یک نوحه خوان به موسیقی ارانه دادند. مواضع تندی که گویا مختص آن دوران بود چرا که در دهه ۹۰ این ساختار به شکل عجیب و غریب و حتی افراطی جای خود را در میان محصولات موسیقایی مرتبط با محرم و صفر باز کرد و تبدیل به فرآیندی شد که حتی نهادهای دولتی همچون صدا و سیما، وزارت ارشاد، حوزه هنری و بعدها سازمان اوج در مسیر تولید آن اهتمام از خود نشان دادند. «اسم اعظم»، «سنگ می‌بارد»، «فرق به خون»، «ملکوت»، «غریبانه»، «رخصت دیدار»، «چنگ دل»، «گفتم کجا» قطعات گنجانده در آلبوم «غریبانه ۱» و «حیلت رها کن»، «ای آسمان»، «خدایا خدایا»، «ممد نبودی»، «روز کجاست»، «به کربلا آت روان قیمت جان شد»، «برلب در لب دریا دلان خشکیده است»، «دوست دارم جز غم جانسوز عاشورا بمیرم»، «عمه جان اینجا کجاست»، «الا یا ایهاالساقی» و «ممد نبودی ببینی» را در هیأت‌های مذهبی منطقه جنوب و جبهه‌ها می‌خواند که همین آثار وی را همراه با نوحه خوانانی چون صادق آهنگران و حسین فخری تبدیل به معروف‌ترین مادحین دوران دفاع مقدس می‌کند.

قطعا برای واکاوی و کنکاش در آثار آئینی کویتی‌پور که دوران فعالیت‌هایش در این عرصه از فراز و نشیب زیادی برخوردار بوده می‌بایست در وقت و فرصت بیشتری بپردازیم؛ عبور از خط قرمزهای تولید نواهای مرتبط با ایام سوگواری محرم و صفر آن سال‌ها لقب بگیرد، بدون تردید انتشار مجموعه آلبوم‌های «غریبانه ۱ و ۲» به آهنگسازی و تنظیم مجید رضا زاده آهنگساز فعال آن دوران و هنرمند گمشده این سال‌ها به خوانندگی غلامعلی کویتی پور بود که صدای او در عرصه خوانندگی تا قبل از انتشار این آلبوم هراز چندگاهی در برخی فایل‌های صوتی بی‌کیفیت و آثار نمایشی و تصویری شنیده می‌شد.

فرآیندی که گویی مطابق میل این نوحه خوان برجسته هم بود و او بدش نمی‌آمد تا در این عرصه توانایی‌های منحصر به فرد خود را بیازماید. آلبوم «غریبانه» سال ۱۳۸۲ در آستانه ایام عزاداری محرم و صفر آن سال‌ها با

آهنگسازی مجید رضازاده هنرمند معروف آن روزهای موسیقی پاپ ایران منتشر شد. مجموعه‌ای که در نوبت اول انتشار به دلیل حال و هوای نزدیک به موسیقی پاپ و استفاده از سازهای الکترونیک به شدت در میان شنوندگان معروف شد و در همان قالب نوار کاست که پیش روی مخاطبان قرار گرفت

قصه تولید «غریبانه» به روایت آهنگسازی که مدت‌هاست نیست!

اما همان گونه که اشاره شد، یکی از اتفاقات مهم دهه هشتاد به ویژه در حوزه تولید نواهای عاشورایی که توانست به سهم خود یکی از ارکان مهم ساختارشنکی و عبور از خط قرمزهای تولید نواهای مرتبط با ایام سوگواری محرم و صفر آن سال‌ها لقب بگیرد، بدون تردید انتشار مجموعه آلبوم‌های «غریبانه ۱ و ۲» به آهنگسازی و تنظیم مجید رضا زاده آهنگساز فعال آن دوران و هنرمند گمشده این سال‌ها به خوانندگی غلامعلی کویتی پور بود که صدای او در عرصه خوانندگی تا قبل از انتشار این آلبوم هراز چندگاهی در برخی فایل‌های صوتی بی‌کیفیت و آثار نمایشی و تصویری شنیده می‌شد. فرآیندی که گویی مطابق میل این نوحه خوان برجسته هم بود و او بدش نمی‌آمد تا در این عرصه توانایی‌های منحصر به فرد خود را بیازماید. آلبوم «غریبانه» سال ۱۳۸۲ در آستانه ایام عزاداری محرم و صفر آن سال‌ها با آهنگسازی مجید رضازاده هنرمند معروف آن روزهای موسیقی پاپ ایران منتشر شد. مجموعه‌ای که در نوبت اول انتشار به دلیل حال و هوای نزدیک به موسیقی پاپ و استفاده از سازهای الکترونیک به شدت در میان شنوندگان معروف شد و در همان قالب نوار کاست که پیش روی مخاطبان قرار گرفت

^[1] او که متولد ۱۹۱۵ بود، فیلم «زهای صحرا» را سال ۲۰۰۶ وقتی که ۹۱ سال داشت به سینما عرضه کرد